

VELKÁ
DOBRODRUŽSTVÍ

Za Šemíkem na Vyšehrad

GPS souřadnice: 50.061308, 14.424232

Praktické informace

Délka trasy: 2 km

Obtížnost: Velmi lehká trasa pro všechny věkové kategorie. Pohodlné stezky, mnoho hřišť a prohlídkových okruhů dle věku dítěte. Naprostá jistota!

Výlet je možný jet s kočárkem, na kole i se psy. Golfky kvůli dlažbě nedoporučujeme.

Možnost občerstvení: TA Kavárna u Jedličkova ústavu.

Podrobné informace ke všem památkám na trase najdete na: <http://www.praha-vysehrad.cz/>

WC: V infocentru a v kasematách.

Kasematy ke Gorlici

Otevírací doba: každý den v každou celou hodinu 10:00–17:00,

Vstupné: základní - 190 Kč, snížené - 130 Kč, rodinné - 550 Kč

Bazilika sv. Petra a Pavla

Otevírací doba: Od pondělí do soboty mezi 10:00 a 18:00 a v neděli od 10:30 do 18:00.

Vstupné: základní- 130 Kč, snížené - 70 Kč, rodinné - 250 Kč

Parkování: Asi 100 metrů od Táborské brány je parkoviště s parkovacím automatem (20 Kč/hod).

Doporučujeme využít MHD. Vyšehrad stojí 500 metrů od stejnojmenné stanice metra. Lze k němu také dojít od Vltavy, od tramvajové zastávky (linky: 3, 7, 16, 17), je to ale pěkný krpál.

Nejbližší další výlety od agentury Velká dobrodružství: Po stopách Rychlých Šípů, Po stopách Golem, Královská cesta, Malostranská znamení, Petřín, Kunratický les, Cibulka, Prokopské údolí. Průhonice atd.

Trasu pro vás prošla: Lucie Nachtigallová

Trasu testoval: Jaroslav (5 let), Alžběta (3 roky), Jakub (1,5 roku)

Postřehy dětí:

Jaroušek: „Líbil se krásný výhled na další kostely a hrad. Našel jsem i místo, odkud skočil ten koník.“

Bětulka: “Mám mokré ponožky a zadek, jak jsem se po dešti klouzala na klouzačce.”

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

pražský Vyšehrad patří podle známých legend k nejpamátnejším místům české historie. Právě zde podle pověstí sídlil bájný kníže Krok se svými dcerami. Z vyšehradské skály pronesla kněžna Libuše slavnou věštbu Praze: „Vidím město veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat...“ A také odsud skákal do Vltavy Šemík s Horymírem. Vyšehrad je místo přeplněné vzácnými památkami a historickými fakty. My jsme pro vás připravili takový okruh, aby děti bavil, nenudil a dozvěděly se o historii s pomocí hádanek a úkolů něco jiného, než co se dočtou v učebnicích. Můžeme zaručit, že po procházce s námi si budou pamatovat některé věci opravdu dlouho. Výlet je celoroční, doplňovačku jsme směřovali dětem školního věku, úkoly mohou plnit děti už od pěti let. Pro vyluštění tajenky není nutné vstupovat ani do kasemat a ani do baziliky. Přejeme hezkou zábavu!

Tento výlet vznikl z dotací OZP a je proto pro všechny výletníky ZDARMA!, za což děkujeme.

Dopis dětem

Ahoj kluci a holky, dnešní cesta za hádankou vás zavede do míst, kde se psala česká historie. Na toto místo přišel Přemysl Oráč, od něhož historicky odvozoval svůj původ královský rod Přemyslovců. Dávný hrdina Bivoj sem přinesl z okolních lesů obávaného strašlivého kance a kůň Šemík s Horymírem v sedle odvážným skokem překonal vyšehradské hradby, přeplaval Vltavu a uháněl kamsi k Neumětelům. Pokud vás všechny tyto bájně postavy zajímají, pojdte s námi na výlet s tajenkou a dozvíte se více!

Stejně jako ke všem našim výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Půjdete-li správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Doplňovačka

Pokud přijedete autem, doporučujeme zaparkovat asi 100 metrů před Táborskou branou na placeném parkovišti vlevo. Je to parkoviště u Jedličkova ústavu, pokud ho budete hledat v mapě. Předplaťte si parkování asi za 50 Kč, to by mělo na prohlídku a procházku bohatě stačit.

Z parkoviště dojdete k ceduli, na které se píše, že se máte vydat po šipce směr národní kulturní památka. Na ceduli je také jedno bájně stvoření. Víte, co to je? Je to gryf.

Gryf je bájně stvoření, jehož mytologický původ sahá přinejmenším do 3. tisíciletí př. n. l. Často je zobrazován se lvím trupem, zadníma nohama a ocasem, ovšem s orlí hlavou, krkem, křídly a pařáty. Gryf byl ochráncem zlatých pokladů a dolů v oblasti Střední Asie a zde zřejmě ochraňuje baziliku.

Přicházíme k obranné Táborské bráně ze 17. století. V prostoru nad průjezdem jsou tři místnosti. Z jedné vedou střílny kryjící prostor před branou, další místnost sloužila jako kancelář a poslední jako strážnice. Vidíte je?

Hned za branou je naučná tabule s názvem *Vyšehrad*.

1. Doplňte podtitul tabule: českých dějin.

Za Táborskou branou se na chvíli zastavte a otočte. Který strom vidíte na pravé straně?

A vidíte včelíny? To by člověke nevěřil, že se v Praze dá včelařit! :)

Napravo vyhlížíme *Kámen počátku nového Merkuria*. Jde o moderní menhir, který nechal v zahradě svého domu vztyčit zpěvák Daniel Landa v roce 2012. Kámen je součástí jeho soukromého projektu a symboliky, kterou v té době kolem své osoby a Vyšehradu vytvářel.

Na zahradu nás zpěvák asi nepustí, tak se jdeme rovnou podívat na pozůstatky brány Špička.

Brána Špička byla kdysi nejvelkolepějším vstupem na Vyšehrad a dodnes z ní můžete vidět torzo. I když dnes působí nenápadně, ve své době to byl skutečný architektonický skvost a symbol moci. Bránu nechal postavit císař Karel IV. kolem roku 1350 jako součást nového, mohutného opevnění. Byla to obrovská dvoupatrová stavba, která připomínala spíše samostatnou pevnost než jen obyčejný průjezd. Svůj název dostala podle vysokých věžiček (špiček), které zdobily její horní část. Díky nim byla brána vidět z velké dálky. Pokud vám dnešní zbytky brány připadají příliš malé na to, abyste si ji představili v celé kráse, stačí se zajít podívat na Petřín, kam také vede jeden z našich výletů s tajenkou. Budova zrcadlového bludiště je totiž věrnou napodobeninou právě brány Špička. Byla takto postavena koncem 19. století pro Jubilejní výstavu, aby lidem připomněla tuto ztracenou gotickou památku.

Podívejte se na cedulku s rytinou brány.

2. Kolik napočítáte věžiček?

Hledáme obrovskou zelenou pumpu na vodu. Už jste někdy někde viděli takového „obříka“?

Zapumpovat můžete, vodu však nepijte. Pokud máte hlad nebo žízeň, občerstvit se můžete právě teď v kavárně *U Vratislava*. Ta stojí přímo naproti **Jedličkova ústavu**.

Jedličkův ústav, kterému skoro nikdo neřekne jinak než Jedle, je místo se srdcem na dlani, které už přes sto let mění osudy. V roce 1913 ho založil doktor Rudolf Jedlička, což byl na svou dobu neuvěřitelný vizionář. Zatímco tehdy se na lidi s postižením dívalo spíše s lítostí, Jedlička razil heslo, že nechtějí soucit, ale práci a vzdělání. Chtěl z nich zkrátka udělat lidi, kteří se o sebe dokážou postarat sami a nebudou závislí na žebrotě. Je to živý prostor plný dětí a studentů, kteří tu chodí do škol, sportují a učí se žít naplno. Ústav je v podstatě takové město ve městě, kde mají vše od školky až po střední školu. Můžete ho znát také díky kapele The Tap Tap, kterou tvoří právě studenti a absolventi ústavu.

Najděte na zdi ústavu pamětní tabuli o zakladateli letopočet jeho narození. Je schovaný v rytině lístku.

3. Opište třetí číslici z letopočtu.

Mineme **infocentrum** a kráčíme k další bráně. Jmenuje se **Leopoldova** a je to nejkrásnější dochovaná barokní brána vyšehradského opevnění. Byla postavena v 17. století. Kolem roku 1840 byla upravena k provozu a zřejmě z této doby pocházejí vrata a celý mechanismus s kladkami. Představte si, že kdysi měla sloužit jako padací brána!

Dobře se bránu podívejte a řekněte nám, kolik vidíte lvů a orlic?

Vedle erbu s dvouhlavou orlicí jsou jiné dva erby s divným obličejem.

Napodobte výraz tohoto obličejce a zkuste s ním dojít až k rotundě. Kdo se začne smát, musí se vrátit k bráně a zkoušet znovu. Komu se to nepodaří ani po dvou hodinách, může jít dál i tak! :)

Blížíte se ke staré stavbě s kruhovým půdorysem. Je to rotunda. Jmenuje se po jednom světcí, jehož nositel slaví svátek v listopadu a "přijíždí na bílém koni".

Jak zní jméno světce z rotundy? Nejmenuje se tak náhodou někdo z vás nebo nějaký váš kamarád či příbuzný? Zkuste si vzpomenout! Tatínek našeho nejmladšího cestovatele Kubíka se taky jmenuje Martin.

Rotunda sv. Martina je nejstarší dochovanou rotundou na území Prahy. Byla postavena v 11. stol. To je více než tisíc let! Dovedete si představit, jak je to dlouhá doba? Pamatuje ji vaše praprapraprapraprapraprababička.

V době husitských válek v roce 1420 byla rotunda vypleněna. Během třicetileté války sloužila dokonce jako zásobárna prachu. Obnovena byla na počátku 18. stol. Při bombardování Prahy Prusy v roce 1757 došlo opět k jejímu poškození, z té doby pochází koule ve zdi rotundy.

Vidíte ji? Je napravo nad vchodem.

Později byl kostelík Josefem II. zrušen. Do roku 1850 sloužil jako skladiště a poté i jako obydlí chudých lidí. Současná podoba rotundy je výsledkem obnovy v letech 1878–1880. Poslední větší oprava kaple se uskutečnila v roce 1991.

Spočítejte okna rotundy. Kolik jich máte? My jich napočítali pět.

Přečtete nápis nad dveřmi? A vidíte kytičky nad tímto nápisem? Spočítejte je!

4. Napište výslednou číslici.

Jedna krásná rotunda stojí také ve Starém Plzenci. Můžete se na ní jet podívat. Naplánovali jsme tam výlet společně s cestou na překrásný hrad Radyně. A za rotundou vede také náš výlet ve Znojmě a na horu Říp.

Vydejte se dolů z kopce k naší další zastávce – budou jimi tajemné chodby, kasematy.

Napravo je malý parčík s kapličkou. I když pršelo, vykukovala na nás ze stromů malá ochočená veverka. Škoda, že jsme jí nevzali oříšky... Také jste ji potkali?

Jaké ženské jméno je skryto v nápisu na kapličce?

5. Opište první slovo.

Pomalu přicházíme k **Cihelné bráně**. Proč se tak jmenuje, je jasné.

Cihelná brána, známá také jako Nová brána, je empírová brána na Vyšehradě z roku 1841. Původně sloužila jako nový vstup z Nového Města a Pankráce, dnes vede do citadely a kasemat, kde se nachází například sál Gorlice a jedno z informačních center. Brána je postavena z režného cihelného zdiva

Když do ní vejdete, podívejte se nad sebe. Na co je asi ta síť? Aby vám něco nespadlo na hlavu, budulinci. Právě odsud se do chodeb vchází.

Kasematy jsou chodby v pevnostních valech, které slouží k soustředění vojska a jeho nepozorovanému přesunu. Vyšehradská pevnost je začala stavět v roce 1654 na základě rozhodnutí císaře Ferdinanda III. Měří necelý kilometr. Chodby jsou nejméně 2 m vysoké a 1,5 m široké. Nacházejí se po obou stranách brány, pravá část chodeb ústí do podzemního sálu zvaného Gorlice, který měl sloužit jako shromaždiště vojáku, sklad potravin a munice. Pevnost plnila také úlohu případného protiletectvého krytu a skladiště brambor a zeleniny. Prostor byl vyklizen, zrekonstruován a zpřístupněn

veřejnosti teprve v 90. letech 20. století. Sál je součástí prohlídky kasemat a je zde umístěno 6 originálních soch z Karlova mostu.

Pokud se chcete jít podívat dovnitř, klidně můžete. Pro ty, co se zatím vydají doleva po schodech nahoru k hřbitovu, přidáme jednu zajímavost.

Vyšehradské kasematy se v době pruské války v roce 1744 mohly tat zkázou celého Vyšehradu. Prusové zde při svém odchodu z Prahy uložili 133 sudů střelného prachu se záměrem vyhodit vyšehradskou pevnost do povětří. Poslední voják měl odpálit doutnáky. Zkáze unikl Vyšehrad jen díky třem odvážným Podskalákům, kterým se podařilo doutnáky včas odstranit. Za tento hrdinský čin byli osobně vyznamenáni císařovnou Marií a zároveň dostali doživotní roční rentu 200 zlatých.

Víte, jak se jmenovala císařovna Marie celým jménem? Prozradíme, že její syn byl císař Josef II.

Pokračujeme cestou vzhůru k budově **Nového probošství**. Kolem vidíte kaštiny a na jaře tady krásně voní jasmíny... Hlavně po dešti.

Nad vraty je nápis v latině. Víte, co znamená? *Jedině Bohu buď sláva!* (Přiznáváme, že jsme si museli vzít na pomoc slovník.)

Blížíme se k vyšehradskému hřbitovu a na Slavín. Zkrátíme si přes něj cestu k bazilice. Na kované mříži najdete překřížené předměty. Co to je?

Tyto předměty jsou symbolem pro Vyšehradskou kapitolu, najdete je všude kolem.

A co strašlivého vidíte na sloupcích kolem?

Jaký letopočet je sestaven z dlažby hned za vchodem?

Vstupujeme potichu a s úctou. Odbočte doleva, jdeme se podívat k neznámější hrobce.

Slavín není jen obyčejná hrobka, je to v podstatě národní oltář, který má za úkol připomínat ty největší mozky a talenty české historie. Jeho příběh začal koncem 19. století díky iniciativě vyšehradského proboshta Mikuláše Karlacha a movitého starosty Smíchova Petra Fischera. Ti si tehdy řekli, že národ potřebuje jedno společné a čestné místo pro své velikány. Zajímavé je, že hrobka zůstala prázdná celých osm let po svém dokončení. Prvním „uoženým“ se stal až v roce 1901 básník Julius Zeyer, který se ve svých dílech Vyšehradem často inspiroval.

Pokud byste sestoupili do podzemní krypty, našli byste tam chodbu se 44 pohřebními výklenky. Nejsou tu ale jen tak ledající lidé, výběr osobností má pod palcem spolek Svatobor.

Častým omylem návštěvníků bývá, že za Slavín považují celý vyšehradský hřbitov. Pravdou je, že Slavín je jen ta jedna konkrétní, nejvýraznější stavba v zadní části hřbitova.

Našlo zde místo posledního odpočinku přes padesát významných mužů a žen, kteří se zapsali do historie české kultury, vědy i techniky. Mezi nejslavnější obyvatele Slavína patří Alfons Mucha, světově uznávaný malíř a představitel secese, jehož plakáty a Slovanská epopej proslavily české umění po celém světě. Hned vedle umělců tu mají své místo i hvězdy operního nebe, jako je legendární pěvkyně Ema Destinová, která dobyla newyorskou Metropolitní operu. Kromě prvního pohřbeného Julia Zeyera zde odpočívá básník a překladatel Josef Václav Sládek, spisovatelka Marie Majerová nebo Jaroslav Vrchlický. Právě u Vrchlického se traduje, že jeho pohřeb byl jednou z největších událostí, jaké Vyšehrad zažil. Svět vědy a techniky zde reprezentuje především český Edison, tedy vynálezce a podnikatel František Křižík, který rozsvítil Prahu a sestrojil první elektrickou dráhu. Z oblasti architektury zde najdeme Josefa Gočára, mistra českého kubismu a funkcionalismu, nebo tvůrce samotného Slavína, architekta Antonína Wiehla. Sochařství pak zastupuje Josef Václav Myslbek, autor jezdeckého pomníku svatého Václava na Václavském náměstí. Někteří, například Eduard Kohut byli do Slavína pohřbeni i proti vůli, kterou za svého života projevil. Tělo Jana Nerudy muselo být dokonce po protestech jeho hospodyně a rodiny Fričovy ze Slavína vyjmuta a podle jeho přání pohřbeno v nedalekém hrobě.

Mimo samotný Slavín, tedy v běžných hrobech na vyšehradském hřbitově, pak najdete stovky dalších jmen. Mezi ty nejslavnější, které lidé ve Slavíně často hledají, ale oni mají vlastní hrob kousek vedle, patří: skladatelé Bedřich Smetana a Antonín Dvořák, spisovatelé Karel Čapek, Jan Neruda a Božena Němcová, básník Karel Hynek Mácha, písničkář Waldemar

Matuška nebo zpěvačka Hana Zagorová. Zajímavostí je, že na hřbitově jsou i symbolické hroby pro ty, jejichž tělo se nikdy nenašlo nebo bylo zničeno, což je případ Milady Horákové nebo malíře Josefa Čapka.

Vyjdeme ven z hřbitova a stojíme u baziliky, která je vidět snad ze všech koutů Prahy.

Bazilika sv. Petra a Pavla vypadá díky své štíhlé novogotické vizáži poměrně mladě, její historie sahá až do 11. století k prvnímu českému králi Vratislavu II. Ten ji nechal postavit jako trucpodnik proti svému bratrovi, pražskému biskupovi, se kterým se tehdy zrovna nemusel.

Jednou z největších perel uvnitř je unikátní secesní výzdoba. Zapomeňte na strohé bílé stěny, které znáte z jiných kostelů. Tady jsou zdi a stropy odshora dolů pokryté barevnými malbami, ornamenty a postavami světců.

Zajímavostí, kterou mnoho lidí mine, je obraz Panny Marie Vyšehradské, přezdívaný Dešťová. Traduje se, že má zázračnou moc přivolávat déšť v dobách sucha. V minulosti k němu lidé chodili v obrovských procesích a prosili o záchranu úrody. A když se podíváte do bočních kaplí, najdete tam i románovou kamennou rakev. Legenda dlouho tvrdila, že patří svatému Longinovi, vojákovi, který probodl bok Ježíše Krista na kříži, ale ve skutečnosti jde o vzácnou památku z doby prvních Přemyslovců.

Když už budete stát venku před branami, podívejte se na dvě věže. Mají svá jména – jmenují se Adam a Eva. A pokud budete mít štěstí na správný čas, uslyšíte jednu z nejkrásnějších zvonkoher v Česku. Celkem osmnáct zvonů dokáže vyhrávat různé melodie, které se nesou nad celou Prahou.

Na průčelí chrámu je pamětní deska, která připomíná křest 14 českých knížat v Řezně roku 845.

Dokážete ji najít?

Na stejném místě na vás čeká další slovo do doplňovačky. Co drží v ruce archanděl uprostřed úplně dole? Váhy nemyslíme...

6. Co drží v ruce anděl na plastice nad vstupem do chrámu?

Najdete tady také krále a královnu s harfou v ruce? A ještě jednou vousatého a zamračeného pána. Teď se otočte a na protilehlé restauraci zkuste najít Elišku Přemyslovnu. My jsme kolem ní procházeli v dešti a vypadalo to, jako když pláče, jak jí kapky stékaly po obličejích...

7. Co má Eliška na hlavě?

Pokud si chcete dát něco k jídlu, odpočiňte si, jen upozorňujeme, že místní ceny jsou dosti vysoké.

Pokračujeme rovně přes park až k místům, kde kněžna Libuše předpovídala budoucnost a odkud také skočil do Vltavy Šemík s Horymírem. Napravo od vás před studnou můžete vidět základové zdivo knížecího sídla z 11. století.

Nalevo jsou zase sochy Václava Myslbeka. Najděte Libuši s Přemyslem.

Víte, jak se dali dohromady?

Mužům se nelíbilo, že jim vládne žena, a tak se Libuše rozhodla, že si najde manžela. Místo toho, aby si manžela vybrala sama mezi nápadníky, využila své věštecké schopnosti. Ukázala směrem k severním horám a vyslala poselstvo, aby následovalo jejího koně. Prorokovala, že najdou muže, který právě oře pole se dvěma voly. Ten muž se měl jmenovat Přemysl a jeho potomci měli vládnout zemi na věky. Poslové skutečně dorazili do vesnice Stadice, kde našli statného muže přesně tak, jak Libuše popsala. A tak se Přemysl vydal na Vyšehrad, kde ho Libuše přivítala jako svého manžela a budoucího knížete, čímž začala slavná éra dynastie Přemyslovců.

8. Jak se nazýval Přemysl dalším jménem?

Pomalu přicházíme k překrásným výhledům. Budou nás provázet celou cestu až k dětskému hřišti. Vidíme Vltavu, Pražský hrad, v dálce vrch Děvín. I tam se s námi můžete podívat – je součástí výletu do Prokopského údolí.

Jdeme se podívat na vyhlídku nad Starým purkrabstvím. Právě odsud dobře uvidíme skálu, odkud skočil do Vltavy Šemík.

Tuto pověst určitě dobře znáte, tak nám ji povyprávějte vy.

Horymír byl vladyka z Neumětel, který se dostal do sporu s pražským knížetem Křesomyslem kvůli dolování zlata a stříbra. Když Horymír v pomstě vypálil hornické osady, kníže ho odsoudil k trestu smrti. Horymírovým posledním přáním byla závěrečná jízda na jeho věrném koni Šemíkovi přímo na vyšehradském nádvoří. Jakmile se Horymír vyhoupl do sedla, pošeptal Šemíkovi tajné znamení. Kůň se rozeběhl, jediným neuvěřitelným skokem překonal vyšehradské hradby a bezpečně dopadl i s jezdcem do Vltavy. Šemík Horymíra zachránil a donesl ho až domů do Neumětel, ale sám na následky skoku brzy zemřel. Kníže byl tímto hrdinským činem tak ohromen, že Horymírovi daroval milost.

Tato pověst se objevuje poprvé v Hájkově *Kronice české*. Literárně ji zpracoval především jeden známý spisovatel v knize *Staré pověsti české*.

9. Jak se jmenoval spisovatel příjmením?

Když byl malý, volali na něj Lojíku...

A víte, jak se jmenoval kluk který dostal u tabule 5 po vyprávění této pověsti? František! A víte proč? Protože tvrdil, že na Horymírovi seděl Šemík! :)

Pokračujeme chůzí po hradbách. Pokud jste prošli kolem zdi a vinice podél parku, jistě jste se již nabažili výhledů. Teď si můžete jít hrát. Před vámi je totiž nádherné dětské hřiště s prolézačkami, středověkým hradištěm, myší dírou, totemy a jinými atrakcemi. Bude se vám tady líbit. Zkuste najít dřevěnou sochu kněžny Libuše a její sestry.

10. Jak se jmenovala blondatá sestra kněžny Libuše?

Jaké slovo na vás vykouklo z tajenky? Jste také odvážní? Určitě ano, jestli jste dnes plnili všechny své úkoly svědomitě.

Až si pohrajete, pod hřištěm se napojíte na cestu, kterou už znáte, a ta vás dovede do cíle.

Pokud ještě nejste unaveni, určitě se vydejte od rotundy doleva k bazilice. Napravo se můžete podívat na dravé ptáky a kousek dál zkuste najít jeden začarovaný sloup.

*Takzvaný **Čertův sloup** v Karlachových sadech na Vyšehradě se na tomto místě nachází od roku 1888. Jednotlivé kusy mají délku 160 až 240 m. Původ kamenných sloupů není jednoznačně prokázán. Podle pověsti prý sloup na Vyšehrad dopravil sám pekelník, když se s místním knězem vsadil, že donese na Vyšehrad z chrámu sv. Petra v Římě sloup dřívě, než kněz doslouží mši. Kněz s pomocí sv. Petra sázku vyhrál a vzteklý čert upustil sloup nad vyšehradským chrámem. Rozbitý strop se pak po dlouhá léta prý nedařilo zaklenout. Některé teorie objasňující původ sloupu tvrdí, že se jedná o dávný časoměřič či milník, některé mluví o sloupu jako středověkém pranýři. Asi nejpravděpodobnější je představa sloupu jako původní součásti románské baziliky sv. Petra z 11. nebo 12. století.*

Došli jsme k rotundě svatého Martina. Od ní to máte k autu už jen kousek. Stačí pozpátku. :)

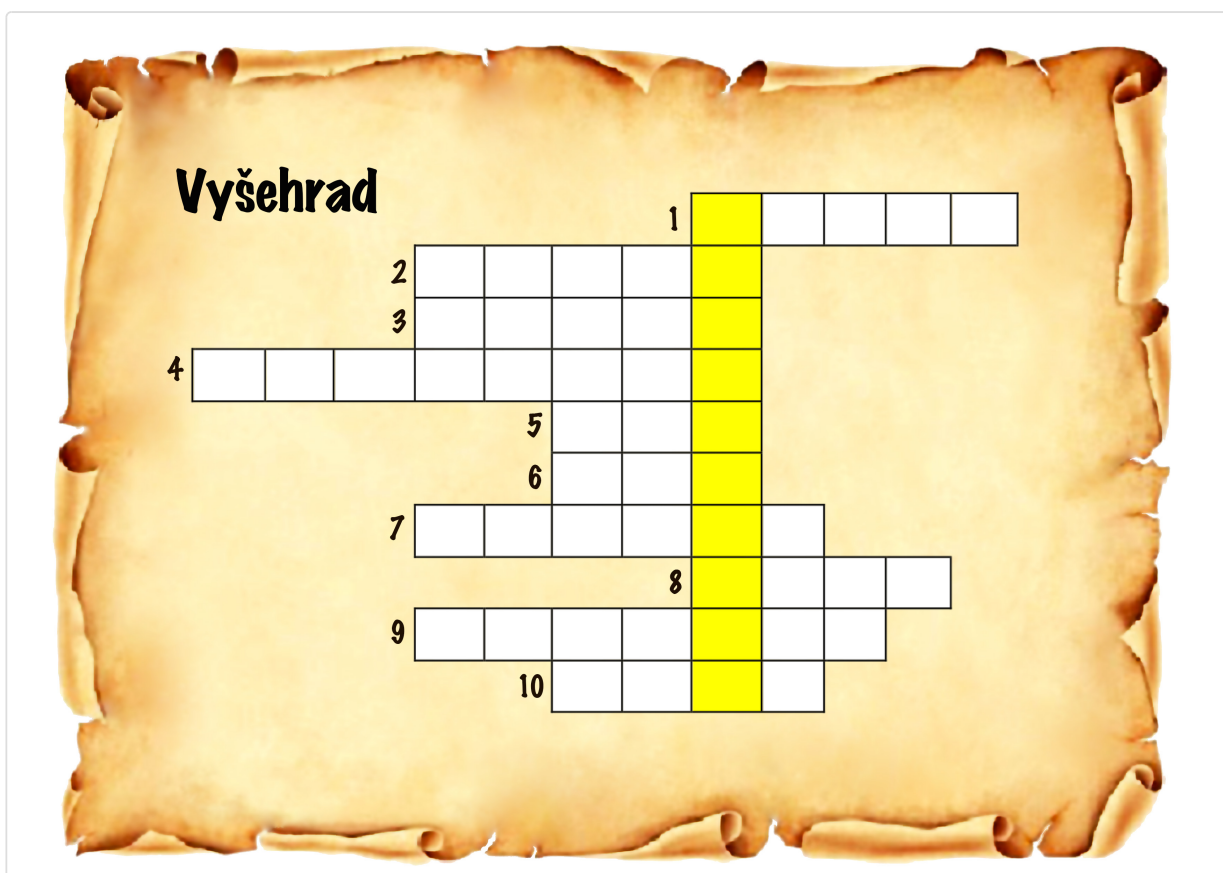
Máme hotovo. Procházka i osvěta jsou u konce. Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil. Rádi jsme ho pro vás prošli i napsali.

Tento výlet vznikl z dotací OZP a je proto pro všechny výletníky ZDARMA!, za což děkujeme.

Přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! ☺

Otázky k tajence

1. **Doplňte podtitul tabule: českých dějin.**
2. **Kolik napočítáte věžiček?**
3. **Opište třetí číslici z letopočtu.**
4. **Napište výslednou číslici.**
5. **Opište první slovo.**
6. **Co drží v ruce anděl?**
7. **Co má Eliška na hlavě?**
8. **Jak se jmenoval Přemysl dalším jménem?**
9. **Jak se jmenuje spisovatel?**
10. **Jak se jmenovala blondátá sestra kněžny Libuše?**

A co můžete vyhrát?

Tajenku pošlete na e-mail veldo@veldo.cz. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.